

Про поширення електронних версій наукових видань

Видавничий дім "Академперіодика" Національної академії наук України як базова організація Науково-видавничої ради НАН України реалізує стратегію Академії щодо видавничої справи.

Керівництвом Академії перед ВД "Академперіодика" поставлено завдання стати науково-методичним центром, видавцем і поліграфічною базою для всіх наукових установ, що входять до її структури.

Реалізація стратегії передбачає здійснення конкретних практичних кроків, серед яких останнім часом найбільшої актуальності набувають заходи, спрямовані на інтенсифікацію поширення паперових та електронних версій наукових періодичних і книжкових видань.

Так, у промові, виголошеній на Загальних зборах Академії 18 квітня 2013 року президентом академіком НАН України Б.Є. Патонем, зазначено: "недостатнім залишається рівень інформаційного представлення установ Академії в глобальних комп'ютерних мережах. Нагальним питанням є й розширення присутності академічної видавничої продукції в електронному середовищі. В першу чергу це стосується наших наукових журналів, інших періодичних видань. Наявність електронної версії повинна стати обов'язковою умовою для наукових журналів. Треба, нарешті, й завершити роботи зі створення в академії власної потужної поліграфічної бази".

З метою надання допомоги у розповсюдженні наукових видань при Академії було створено передплатне агентство "Укрінформнаука", яке вже здійснює розповсюдження паперових версій наукових журналів і книг, поступово нарощуючи обсяги передплати.

Для розповсюдження електронних версій ВД "Академперіодика" готовий забезпечити спеціалізовану платформу у межах власного корпоративного ресурсу. На цій платформі зберігатимуться повнотекстові версії усіх наукових періодичних і книжкових видань, які випускає Видавничий дім. За умови наявності попиту на видання "Укрінформнаука" готова забезпечити разовий точковий доступ до необхідних видань, що зберігатимуться

на ресурсі ВД "Академперіодика". Об'єктами надання доступу можуть бути як річні комплекти журналів, так і окремі номери чи статті.

Оскільки більшість наукових журналів підписали угоди з Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського про двохрічне відтермінування відкритого доступу, протягом цих двох років електронні версії можна спробувати розповсюджувати за передплатою.

Для надання легітимності організації передплати ВД "Академперіодика" НАН України пропонує додати до традиційних угод, що укладаються між науковими установами – засновниками наукових журналів і "Академперіодикою" як їх видавцем, такий пункт: "Виконавець (ВД "Академперіодика" НАН України) має право здійснювати виготовлення додаткового тиражу Продукції у паперовому та електронному вигляді, а також право на її розповсюдження на території України та інших країн шляхом передплати, продажу та безоплатної передачі".

Усі додаткові витрати, пов'язані з виготовленням і забезпеченням розповсюдження додаткового тиражу за передплатою, ВД "Академперіодика" НАН України готовий у такому випадку взяти на себе.

Якщо організація електронної передплати не суперечить інформаційній політиці, що провадиться редакційною колегією конкретного видання, то після підписання відповідної угоди (з викладеним вище пунктом) ВД "Академперіодика" НАН України буде належним чином опрацьовувати електронні версії наукових журналів, розміщувати їх на спеціалізованій платформі та передавати до "Укрінформнауки" залежно від запитів на передплату.

Якщо ж редакційна колегія не бажає брати участь у такій організації передплати, то вказаний пункт з договору з ВД "Академперіодика" НАН України слід вилучити. Кожен журнал може організовувати електронне розповсюдження на платній чи безоплатній основі самостійно або звернутись до передплатного агентства "Укрінформнаука" самостійно, забезпечивши належне виготовлення та своєчасне надання електронних версій.